

DEPARTMENT OF PUNJABI
UNIVERSITY OF DELHI

Recommendations of the DRC made in its meeting held on 12-01-2023 regarding change/modification in the Ph.D. course work of Department of Punjabi.

As per the **Notification (Amendment to Ordinance dated 09.08.2017)** issued by Research Council, University of Delhi, the overall minimum credits (1 credit=25 Marks) assigned to **Ph.D. course is not less than 08 credits and more than 16 credits**. In compliance to the said notification the DRC of the Department of Punjabi unanimously decided to keep 16 credits (400 marks) for the completion of the course. The details are given below-

Total Credits=16 (25X16=400 marks)

1. Research Methodology (C-1) = 4 credits
2. Literary Theories (C-2) = 4 credits
3. Ethics in Research (C-3) = 4 credits
C-1+C-2+C-3= 4+4+4=12 credits (25X12=300 marks)
4. One Optional Paper (C-4)
4 credits (25X4=100 marks)

Ph.D. Course Work in Punjabi

General Guidelines:

1. 4 credits/100 marks are assigned for each paper. There are three common papers (C-1, C-2, C-3) assigning 12 credits/300 marks.
2. 4 credits/100 marks will be assigned for elective papers (C-4) to be chosen from a pool of 10 options available for students.
3. All research scholars of Ph.D. courses are required to complete the course work within initial 2 semesters.
4. Every research scholar admitted to Ph.D. courses must obtain 55% marks in order to be eligible to submit the thesis.
5. The minimum percentage of attendance during the course work will be two-third of the total lectures delivered during the course work.
6. Research scholars shall be required to participate in all the seminars/lectures arranged in the department during the course work.
7. As per the UGC regulations 2016, Ph.D programme shall be for a minimum duration of three (3) years from the date of registration, including course work and up to a maximum of six years.

Structure of Question Paper and Division of Marks

1. Four long answer type or essay type questions (one from each unit) 4X15=60
2. Four short answer type questions (one from each unit) 4X5=20

Internal Assignments= 20 marks

Maximum Marks: 100 (Written=80 + Internal Assessment=20)

ਕੋਰਸ-C-1 ਖੋਜ ਵਿਧੀ

Course— C-1 Khoj Vidhi

Maximum Marks: 100 (Written=80 + Internal Assessment=20)

Credits: 4

Objectives of the Course

- To understand basic concepts of research and its methodologies.
- To identify appropriate research topics for the research projects.
- To select and define appropriate research problem and its parameters.
- To prepare a project proposal and to undertake a research project.
- To organize and conduct research in a more appropriate manner.
- To write a research report, dissertation and thesis.

Outcomes of the Course

- Students will understand a general definition of research design.
- Students will know why educational research is undertaken, and the audiences that profit from their research studies.
- They will be able to identify the overall process of designing a research study from its inception to its report.
- They will be familiar with ethical issues in educational research.
- Students will be able to identify a research problem related to their study.

Unit-I ਖੋਜ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ (Khoj de Buniadi Niyam)

- ਖੋਜ: ਅਰਥ, ਮਹੱਤਵ, ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਬੋਧ, ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਤੇ ਗੌਣ ਸ੍ਰੋਤ
Khoj: Arth, Mahattav, Alochnatmak Bodh, Prathmik te Gaun Sarot
- ਖੋਜ ਦੇ ਨਿਯਮ: ਪਰਿਕਲਪਨਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਖੋਜ-ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਵਿਉਂਤਬੰਦੀ, ਸੰਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ, ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ
Khoj de Niyam: Parikalpana da Nirman, Khoj-Yojna di Viauntbandi, Sambandhat Sahit da Sarvekhan, Natijyan di Viakhia.
- ਤਕਨੀਕੀ ਲੇਖਣ: ਖੋਜ ਨਿਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਲਿਖਣਾ ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ
Takneeki Lekhan: Khoj Nibandh nu Vigyanik Leehan te Likhana te Peshkari.
- ਖੋਜ ਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧਤਾ: ਕਾਪੀਰਾਇਟ, ਨੈਟਿਕਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਮਸਲੇ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਚੋਚੀ
Khoj te Akadmic Partibadhta: Copyright, Naitikta Sambandhi Masle te Sahitik Chori.

Unit-II ਖੋਜ ਸਮੱਗਰੀ ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਸੇਤ (Khoj Samaggri te Vargikaran de Sarot)

- ਖੋਜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ
Khoj Naal Sambandhat Sahit da Sarvekhan ate Mulankhan
- ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਸ਼ਬਦ ਕੇਸ, ਮਹਾਨ ਕੇਸ
Sahayak Pustkan, Shabad Kosh, Mahan Kosh

- ਹੱਥ-ਲਿਖਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸੂਚੀ ਪੱਤਰ
Hath-likhatan te hor Parkashanan de Suchi-Pattar
- ਖੋਜ ਜਰਨਲ ਤੇ ਖੋਜ ਰਸਾਲੇ
Khoj Journal te Khoj Rasale

Unit-III ਖੋਜ ਦੀ ਵਿਧੀ ਤੇ ਤਕਨੀਕ (Khoj di Vidhi te Takneek)

- ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਤੇ ਅਣਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਰੀਵਿਊ
Parkashit te Unparkashit Khoj Karjan da Review
- ਆਗਮਨ ਤੇ ਨਿਗਮਨ ਵਿਧੀ
Aagman te Nigman Vidhi
- ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਸੈਮੀਨਾਰ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ
Purav-Prastuti Seminar Report di Tiyari
- ਨੋਟਸ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ
Notes Tiyar Karan di Vidhi

Unit-IV ਹਵਾਲਾ ਤੇ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ (Hawala te Pustak Suchi da Nirman)

- ਐਮ.ਐਲ.ਏ ਸਟਾਇਲ ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ
MLA Style Sheet di Mudhli Jankari
- ਕਵਿਤਾ, ਗਲਪ, ਵਾਰਤਕ ਤੇ ਨਾਟਕੀ ਟੂਕਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕਰਨਾ
Kavita, Galap, Vartak te Nataki Tookan Nu Hawale Vajon Daraj Karna
- ਪਿੰਟ ਸ੍ਰੋਤਾਂ (ਪੁਸਤਕਾਂ, ਰਸਾਲੇ, ਅਖਬਾਰ, ਖਰੜੇ ਆਦਿ) ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕਰਨਾ
Print Sarotan (Pustakan, Rasale, Akhbar, Khardhe Aad) Nu Hawale Vajon Daraj Karna
- ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਸ੍ਰੋਤਾਂ (ਵੈੱਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਫਿਲਮ, ਵੀਡੀਓ, ਆਡੀਓ, ਸੰਗੀਤ ਐਲਬਮ, ਰੇਡੀਓ/ਟੀਵੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਦਿ) ਨੂੰ ਹਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕਰਨਾ
Electronic Sarotan (Web Parkashan, Film, Video, Audio, Sangeet Album, Radio/TV Programme Aadi) Nu Hawale Vajon Daraj Karna

Suggested Readings

- Altick Richard D, Fenstermaker John J, The Art of Literary Research (Fourth Edition), W. W. Norton & Company, 1992.
- Correa, Delia da Sousa, Owens W. R (eds.), The Handbook to Literary Research, Second Edition, London and New York, Routledge, 2009.
- Dharam Singh, Punjabi de Parvanit Khoj Parbandh, Punjabi Writers Cooperatives Society Limited, Ludhiana, 1985.
- ..... Punjabi Khoj da Itihas (Third Revised Edition), Punjabi Academy, Delhi, 2017.
- ..... Punjabi Khoj Sandarbh Kosh, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar, 2008.
- Jaggi, Ratan Singh, Sahit Kosh, Punjabi University, Patiala, 2001.
- Kesar, Kesar Singh, Sahit Khoj ate Sahit Alochna, Raghuvir Rachna Parkashan, Chandigarh, 1984.
- Lamba, Gobind Singh, Punjabi Hath likhat Sahit, Amarjit Sahit Parkashan, Patiala, 1981.
- Mann, Thomas, The Oxford Guide to Library Research (Fourth edition), Oxford University Press, 2015.

- MLA Handbook (Eighth Edition), The Modern Language Association of America, New York, 2016.
- Pyar Singh, Khoj: Siddhant te Vihar, Punjabi University, Patiala, 1987.
- Vidharthi, Davinder Singh, Punjabi vich Khoj: Sambhavnavan ate Sedh, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar, 2014.

Magazines/Journals

- Parakh, Khoj Vidhi Vishesh Ank, Panjab University, Chandigarh, 1976.
- Punjabi Dunia, Khoj Vidhi Vishesh Ank, Bhasha Vibhag, Punjab, Patiala, 1983.

Websites

- <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/747/01/>
- http://academic.brooklyn.cuny.edu/english/melani/novel_19c/rsrchweb.html

ਕੋਰਸ-C-2 ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ
Course- C-2 Sahit Sidhant

Maximum Marks: 100 (Written Examination=80+Internal Assessment=20) Credits:04

Objectives of the Course

- To situate texts within their cultural and historical contexts by integrating and analysing secondary scholarship and criticism.
- To cultivate an understanding of major critical and interpretive methods and apply them to primary literary sources to construct interpretive arguments in the essay form.
- To distinguish and analyse literary forms in the context of major developments in literary history.
- To develop analytical and critical thinking and research skills through close readings of primary literature and secondary scholarship and criticism.

Outcomes of the Course

- Students will Identify, describe and define several literary theories.
- They will identify critical responses to literature grounded in those theories.
- They will be able to respond to works of literature using different critical and theoretical response techniques.
- They will be able to apply literary theory to various literary texts.
- They will understand the socio-historical contexts of the major theorists and thinkers related to literary criticism.

Unit- I ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ ਪਰੰਪਰਾ (Bharti Sahit Chintan Parampara)

- ਬੁੱਧਵਾਦੀ ਸਾਹਿਤ ਪਰੰਪਰਾ: ਅਪੇਹ, ਸਫੋਟ ਤੇ ਸੂਨਯ
Budhhvadi Sahit Parampara: Apoh, Sphot te Shoonya
- ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ, ਧਵਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ
Ras Sidhant, Dhavani Sidhant te Alakar Sidhant
- ਆਉਤਿਜ ਸਿਧਾਂਤ, ਰੀਤੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਕ੍ਤੇਕਤੀ ਸਿਧਾਂਤ
Auchitya Sidhant, Reeti Sidhant te Vakrokti Sidhant

Unit- II ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ-I Pachhmi Sahit Sidhant-I

- ਉਤਰ ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਚਿੰਤਨ (ਰੋਲਾਂ ਬਾਰਤ, ਜੈਕ ਦੈਰੀਦਾ, ਮਿਸੈਲ ਫੂਕੋ)
Uttar-Sanrachnavadi Chintan (Roland Barthes, Jacques Derrida, Michel Foucault)
- ਨਵ-ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਚਿੰਤਨ (ਲੂਈ ਅਲਥੁਸਰ, ਟੈਰੀ ਈਗਲਟਨ, ਫਰੈਡਰਿਕ ਜਮੇਸ਼ਨ)
Nav-Marxvadi Chintan (Louis Althusser, Terry Eagleton, Fredric Jameson)
- ਪਾਠਕਮੁਖੀ ਅਲੇਚਨਾ (ਮਿਸੈਲ ਰਿਫਾਤਰੇ, ਸਟਾਨਲੇ ਫਿਸ, ਨਾਰਮਨ ਹਾਲੈਂਡ)
Pathakmukhi Alochna (Michael Riffaterre, Stanley Fish, Norman Holland)

Unit- III ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ-II Pachhmi Sahit Sidhant-II

- ਉਤਰ -ਆਧੁਨਿਕਤਾ (ਲਿਊਤਾਰ, ਜਾਂ ਬੌਦਰੀਲਾ, ਰਿਚਰਡ ਰੋਟਰੀ)
Utter-Adhunikta (Jean Francois Lyotard, Jean Baudrillard, Richard Rorty)
- ਉਤਰ-ਬਸਤੀਵਾਦ (ਫਰਾਂਜ਼ ਫਾਨੋਨ, ਐਡਵਰਡ ਸਈਦ, ਹੋਮੀ ਕੇ ਭਾਬਾ)
Uttar-Bastivad (Frantz Fanon, Edward Said, Homi K. Bhabha)
- ਕੁਈਰ ਸਿਧਾਂਤ (ਡੀ.ਏ. ਮਿਲਰ, ਜੁਡੀਅਥ ਬਟਲਰ, ਜਿਊਫਰੀ ਵੀਕਸ)
Queer Sidhant (D.A. Miller, Judith Butler, Jeffrey Weeks)

Unit- IV ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ-III Pachhmi Sahit Sidhant-III

- ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਧਿਐਨ
Sabhiyacharak Adhiyan
- ਨਵ-ਇਤਿਹਾਸਵਾਦ
Nav-Itihasvad
- ਈਕੋ ਕ੍ਰਿਟੀਸਿਜ਼ਮ
Eco Criticism

Suggested Readings:

- Arshi, Gurcharan Singh, Samikhya Darishtian, Arsee Publishers. Delhi, 1998,
- Barry, Peter, Beginning Theory, Viva Books, New Delhi, 2010.
- Bertens, Hans, Literary Theory: The Basics (Third Edition), Routledge, London and New York, 2014.
- Bhim Inder Singh (Tran. & ed.), Samkali Marxi-Chintan, Kuknoos Parkashan, Jalandhar, 2002.
- Eagleton, Terry, Literary Theory: An Introduction, Basil Blackwell, 1983.
- Gurbachan, Sanrachnavad de Aar paar, Arsee Publishers, Delhi, 1994.
- ..... Sanrachna, Birtaant te Marxvad, Avis Publications, Delhi, Punjab, 2017.
- Harbhajan Singh, Rachna-Sanrachna, Guru Nanak Dev University, Amritsar, 2002.
- ..... Sahit-Vigian, Guru Nanak Dev University, Amritsar, 2002.
- Hukam Singh, Saini, Amar Singh, Punjabi Sahit Alochna Pustak Suchi, Punjabi University, Patiala.
- Kapoor, Kapil, Literary Theory: Indian Conceptual Framework, East-West Press Pvt. India, New Delhi 2012.
- ..... Comparative Literary Theory: An Overview, D.K. Print World Ltd, New Delhi 2014.
- Kapoor, R.K, M.I. Singh (eds.), The Post-Condition: Theory, Texts and Contexts, Punjabi University, Patiala, 2001.
- Kumar, Ravinder, Aurat ate Dalit-Hashiagat Parvachan: Nav-Ithasvadi Paripekh, Lokgeet Parkashan, Chandigarh, 2005.
- Loomba, Ania, Colonialism/Postcolonialism, London and New York, Routledge, 1998.
- McLeod, John, Beginning Postcolonialism, Viva Books, New Delhi, 2010.
- Narang, Gopi Chand, Sanrachnavad, Uttar-Sanrachnavad ate Poorbi Kaav Shastar, Jagbir Singh, (tr.), Sahitya Academy, New Delhi, 2002.
- Noor, S.S. and Rawail Singh (ed.), Samkali Pachhmi Chintan, Punjabi Academy, Delhi, 2002.

- Prem Parkash Singh, Bharati Kaav Shastar, Lahore Book Shop, Ludhiana, 1985.
- Thind, K.S. (ed.), Sahit Adhiyan-Parnalian, Guru Nanak Dev University, Amritsar, 2002.
- Woods Tim, Beginning Postmodernism, Viva Books, New Delhi, 3010.

Magazines/Journals:

- Khoj Patrika, (Sahitik Vad Ank 31), Punjabi University Patiala,
- Khoj Patrika, (SahitikVad Ank 32), Punjabi University Patiala.
- Khoj Patrika, (Punjabi Alocak Ank 69), Punjabi University Patiala

Websites:

- <https://www.marxists.org/>
- <https://web.mst.edu/~psyworld/structuralism.htm>
- <https://owl.english.purdue.edu/owl/resource/722/04/>
- www.onpostmodernism.com/
- www.postcolonialweb.org/

ਕੋਰਸ-C-3 ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੋਜ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ
Course-C-3 Academic Khoj, Parkashan ate Naitikta

Maximum Marks: 100 (Written Examination=80+Internal Assessment=20) Credits:04

Learning Objectives:

- To demonstrate awareness of appropriate methods and ethics used in the field of academic research.
- To analyze the primary data gathered in the field and draw valid and ethical interpretations and conclusions.
- To produce an independent study project proposal that is in strict observance of ethical academic standards and includes a research question, sample review of the relevant literature, outline of the research methods, and anticipated ethical challenges and ways of addressing them.

Learning Outcomes:

- The students will be provided knowledge, general competence, and analytical skills in Research & Publication Ethics.
- They will be able to build their foundation for research in linguistics, literary and cultural studies.
- They will get hands-on experience to carry out their research work while addressing the questions of ethics.

Unit 1: ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ (Darshan Shastar ate Naitikta)

- ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
Darshan Shastar di Paribhasha, Parkirti ate Saroop
- ਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕਤਾ
Darshan Shastar dian Shakhavan ate Naitikta
- ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਸਰੂਪ
Naitikta di Paribhasha, Parkirti ate Saroop
- ਨੈਤਿਕਤਾ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੋਜ
Naitikta ate Akademic Khoj

Unit 2: ਖੋਜ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧਤਾ (Khoj ate Akademic Partibadhata)

- ਬੋਧਿਕ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਖੋਜ
Bodhik Imandari ate Khoj
- ਕਾਪੀਰਾਇਟ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਚੋਹੀ
Copyright ate Sahitik Chori
- ਉਪਲਬਧ ਖੋਜ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਇੰਨ-ਬਿੰਨ ਉਤਾਰਾ ਅਤੇ ਗੈਰਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸਮੱਗਰੀ
Uplabdh Khoj Karjan da Inn-Binn Utara ate Gair-Zaroori Parkashan Samaggari
- ਸਾਹਿਤਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਇਕਪੱਖੀ ਜਾਂ ਮਨਚਾਹੀ ਵਿਆਖਿਆ
Sahitik Mulankhan vich Tathan di Ikpakhi jan Manchahi Viakhia

Unit 3: ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਨੈਤਿਕਤਾ (Parkashan Sambandhi Naitikta)

- ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ
Parkashan Sambandhi Naitikta di Zaroorat ate Mahattata
- ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮਾਨਕ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤਾਂ
Parkashan naal Sambandhat Manak ate Hadiatan
- ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਅਨੈਤਿਕ ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਸਮਸਿਆਵਾਂ
Parkashan naal Sambandhat Anatik Vihar ate Samasiavan
- ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ
Parkashan Sambandhi Naitikta di Ulanghana ate Lekhak te Parkashak de Adhikar

Unit 4: ਓਪਨ ਐਕਸੈਸ ਅਤੇ ਆਨਲਾਇਨ ਖੋਜ ਸਮੱਗਰੀ (Open Excess ate Online Khoj Samaggri)

- ਗੂਗਲ ਸਕਾਲਰ, ਰਿਸਰਚ ਗੇਟ, ਸ਼ੋਧ ਗੰਗਾ
Google Scholar, Research Gate, Shodh Ganga
- ਆਨਲਾਇਨ ਖੋਜ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਕਾਪੀਰਾਇਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਸਲੇ
Online Khoj Samaggari de Copyright naal Jurhe Masle
- ਆਨਲਾਇਨ ਖੋਜ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਚੋਰੀ
Online Khoj Samaggari ate Sahitik Chori
- ਸਾਹਿਤਕ ਚੋਰੀ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ
Sahitik Chori di Pachhan karan vale Software

Suggested Readings:

1. Adil E. Shamoo, David B. Resnik, Responsible Conduct of Research, Oxford University Press, 2003.
2. Kumar, Pardeep, Pachhami Niti Shastar, Punjabi University, Patiala.
3. MLA Handbook (Eighth Edition), The Modern Language Association of America, New York, 2016.
4. Nicholas H. Steneck, Introduction to the Responsible Conduct of Research. Office of Research Integrity, 2007. <https://ori.hhs.gov/sites/default/files/rcrintro.pdf>
5. Nirakari, R. D, Uchera Tarak Shastar, Punjabi University, Patiala.
6. Oliver, Paul, The Student's Guide to Research Ethics, Open University Press, 2003.

ਕੋਰਸ: C-4 (i) (ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ)

Course – C-4 (i) (Gurmat Kaav)

Maximum Marks: 100 (Written Examination = 80 + Internal Assessment = 20)   Credits: 4

Objectives of the Course:

- To understand the ideological and philosophical background of Gurmat poetry.
- To analyse the dialogue of Gurmat poetry with other thought systems.
- To interpret Gurmat poetry by using close readings supported by textual evidence, and informed by critical theory.
- To understand the ethical values of Gurmat philosophy.

Outcomes of the Course:

- Students will be able to understand the ideological and philosophical concerns of Gurmat poetry.
- They will be able to interpret Gurmat poetry and its dialogue with other inter faith systems/structures.
- They will be able to learn and aware about ethics, social concern, humanity and environmental concerns.

Unit-I ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਧਾਰ (Gurmat Kaav de Darshnik ate

Vichardharak Adhaar)

- ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ: ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ
Bhagti Lehar te Gurmat Kaav: Itihasik te Sidhantak Paripekh
- ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਵੇਦਾਂਤ ਤੇ ਸਾਮੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ
Gurmat Kaav da Vedant te Saami Parampara naal Samvad
- ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ
Gurmat Kaav di Vishav Drishti
- ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ
Gurmat Kaav di Vichardhara

Unit-II ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੋਜ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ (Gurmat Kaav Sambandhi Prapat Khoj di

Samikhiya)

- ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਮੀਖਿਆ
Parmpragat Samikhiya
- ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਮੀਖਿਆ
Marxvadi Samikhiya
- ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਅਤੇ ਉਤਰ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਸਮੀਖਿਆ
Saranchnavadi ate Uttar-Saranchnavadi Samikhiya
- ਉਤਰ-ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦੀ ਸਮੀਖਿਆ
Uttar-adhuniktavadi Samikhiya

Unit-III ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦੀ ਗਹਿਨ ਪੜ੍ਹਤ (Gurmat Kaav di Gehan Parhat)

- ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ
Gurmat Kaav da Kaav-Shastar
- ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
Gurmat Kaav vich Pesh Mukti da Sankalap
- ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਚਨ
Gurmat Kaav vich Pesh Sabhiyacharak Kranti da Parvachan
- ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪੱਖ
Gurmat Kaav da Sahitik te Kalatamak Pakh

Unit-IV ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Viharak Adhiyan)

- ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਦੋ ਬਾਣੀਆਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ
Practical Analysis of two Banis related to Gurmat kaav

Suggested Readings:

- Attar Singh (Dr.), Drishtikon, Lahore Book Shop, Ludhiana, 1963.
- Bhathal, Ravinder Singh (Prof.) and Dr. Surjit Singh (ed.), Shri Guru Granth Sahib: Vibhin Pasar, Punjabi Sahitya Akademi, Ludhiana, 2005.
- Chaudhary, Sudha, Darshan ki Samajik Bhumika aur Bhartiya Jivandrishti, Gargi Parkashan, Delhi, 2016.
- Gill, Mohinder Kaur. (ed.), Gurbani Sameekhya, Punjabi Academy, Delhi, 1999.
- Harbhajan Singh, Sahit Adhiyan, Guru Nanak Dev University, Amritsar, 2002.
- Harbhajan Singh, Sahit Vigyan, Guru Nanak Dev University, Amritsar, 2002.
- Jagbir Singh, Gurmat Kaav da Itihas, Punjabi Academy, Delhi, 2005.
- Jagbir Singh, Sri Guru Granth Sahib di Samkaleen Prasangikta, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2012.
- Jagbir Singh, Gurbani Vishav-Drishti te Vichardhara, Wellwish Publishers, Delhi, 1997.
- Jagbir Singh, Madhkali Shabad Sabhiyachar, Ravinder Parkashan, Delhi, 1989.
- Jagbir Singh, Gurmit Kav: Sidhant te Vihar, Chetna Parkashan, Ludhiana, 2011.
- Kanwar, Tarlok Singh, Nanakbani da Kaav-Shastra, Saptsindhu Publications, Delhi, 1994.
- Kishan Singh (Prof.), Gurbani da Saach, Sadh Parkashan, Patiala, 1976.
- Radhakrishnan, Sarvpalli (Dr.), Dharam aur Samaj, Chetak Publishing House, Delhi, 2012.
- Sarbjinder Singh (ed.), Sri Guru Granth Sahib ate Ikivin Sadi, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2006.
- Sukhwinder Kaur, Uttar Adhuniktavad ate Gurbani, Lokgeet Parkashan, Chandigarh, 2008.

Journals

- Khoj Patrika, Bani Kaav- Roop Vishes Ank-58, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2003.
- Khoj Patrika, Gurmit Kaav Ank-26, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 1985.

ਕੋਰਸ- C-4 (ii) (ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ)

Course- C-4 (ii) (Sufi Kaav)

Maximum Marks: 100 (Written Examination =80 Internal Assessment=20) Credits: 4

Objectives of the Course

- To understand the ideological and philosophical background of Sufism.
- To analyze the discourse of Sufi poetry with dominated thought systems.
- To interpret Sufi poetry by using close readings supported by textual evidence, and informed by critical theory.

Outcomes of the Course

- Students will be able to understand the ideology and philosophical aspects of Sufi poetry.
- Students will learn to evaluate the prescribed texts of Sufi poetry.
- They will be able to interpret Sufi poetry within a historical and social context.
- They will be able to learn about Sufi mysticism, different schools of Sufism and Islamic philosophy.

Unit- I ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Sufi Kaav: Sidhantak Paripekh)

- ਸਾਮੀ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ
Saami Darshan da Itahasik Pichhokadh
- ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਰਹੱਸਵਾਦ: ਅੰਤਰ ਸੰਵਾਦ
Islam ate Sufi Rahassvad: Antar Samvad
- ਸੂਫੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਦਰਸ਼ਨ ਪਰੰਪਰਾ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ
Sufi Vichardhara da Bharti Darshan Parampara naal Samvad
- ਸੂਫੀਮਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੂਫੀ ਸਿਲਸਿਲੇ
Sufimat de Mool Sankalp te Parmukh Sufi Silsale

Unit- II ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੋਜ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ (Punjabi Sufi Kaav Sambandhi Prapat Khoj di Samikhya)

- ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਮੀਖਿਆ
Parmpragat Samikhya
- ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਮੀਖਿਆ
Marxsvadi Samikhya
- ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਸਮੀਖਿਆ
Samaj-Sabhiyachar te Lokdhari Samikhya
- ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਪ੍ਰਵਚਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

Chihan Vigyanak te Parvachan Vishleshan

Unit- III ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਦੀ ਗਹਿਨ ਪੜਤ (Punjabi Sufi Kaav di Gehan Parhat)

- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਮਾਜਕ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਰੋਕਾਰ
Punjabi Sufi Kaav de Samajik-Rajnitik Sarokar
- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟਕਤਾ
Punjabi Sufi Kaav vich Pargeetakta
- ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਬਿੰਬ ਵਿਧਾਨ
Sufi Kaav da Bimb Vidhan
- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਸੰਸਥਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਤੀ ਨਾਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਚਨ
Punjabi Sufi Kaav vich Sanstha Parbandh Prati Nabari da Parvachan

Unit- IV ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Viharak Adhiyan)

- ਸੂਫ਼ੀ ਕਾਵਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਦੇ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ
Practical Analysis of two Selected Texts of Sufi kaav

Suggested Readings

- Attarjit Singh and Gurcharan Singh (ed.), Bulle Shah, Arsee Publishers, Delhi, 2009.
- Deewan Singh (Dr.), Farid Darshan, Lahore Book Shop, Ludhiana, 1986.
- Gulwant Singh (Prof.), Sufivad, (ed. by Gurmukh Singh), Lokgeet Parkashan, Chandigarh, 1997.
- Jaggi, Rattan Singh (Dr.), Sheikh Farid: Jiwan, Chintan Te Bani, (ed. by Gursharan Kaur Jaggi), Arsee Publishers, Delhi, 2009.
- Jagjit Singh (Dr), Sheikh Farid Da Kaav Parvachan, Waris Shah Foundation, Amritsar, 2005.
- Lajwanti, Rama Krishana, (Dr.), Punjabi Sufi Poets, (ed. and Translated by Sukhdev Singh), Lokgeet Parkashan, Chandigarh, 1973.
- Shahi, Udhamp Singh (Dr.) Punjabi Sufi Kaav: Roop Vigyanak Adhyay, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar, 2003.
- Gurdev Singh, Punjabi Sufi Kaav da Itihas, Punjabi Academy, Delhi, 2005.
- Talvara, Gurcharan Singh (Prof.), Sufimat Te Ruhaniat, Waris Shah Foundation, Amritsar, 2005.

Magazines/Journals

- Khoj Patrika, (Sufi Vishesh Ank 33), Punjabi University Patiala.
- Samdarshi, Sufi Vishesh Ank, Punjabi Academy, Delhi.

ਕੋਰਸ: C-4 (iii) (ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ)

Course— C 4 (iii) (Madhkali Punjabi Birtantak Kaav)

Maximum Marks: 100 (Written Examination =80 + Internal Assessment=20)   Credits: 4

Objectives of the Course:

- To analyze the narratives of Medieval Punjabi poetry especially Qissa and Bir Kaav.
- To analyze the ways in which language and literature are related to culture, ethnicity, gender and history during medieval period.
- To interpret discourse of medieval literature through various literary tools.
- Ethical values of medieval times will be discussed among the students.

Outcomes of the Course:

- Students will be able to learn the ideological and cultural dimensions of Medieval narrative poetry.
- They will be able to evaluate the existing literary criticism on the subject.
- Students will be able to interpret medieval Punjabi narrative poetry with the help of various literary approaches.
- They will be able to demonstrate their knowledge of medieval narrative poetry to understand the society.

Unit-I ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Madhkali Punjabi Birtantak Kaav):

Sidhantak Paripekh)

- ਕਿੱਸਾ: ਵਿਧਗਤ ਸਰੂਪ
Qissa: Vidhagat Saroop
- ਵਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ: ਵਿਧਗਤ ਸਰੂਪ
Vaar te Jangnama: Vidhagat Saroop
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Qissa Kaav Parampara: Nikas te Vikas
- ਪੰਜਾਬੀ ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਪਰੰਪਰਾ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Bir Kaav Parampara: Nikas te Vikas

Unit-II ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੋਜ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ (Madhkali Punjabi

Birtantak Kaav Sambandhi Prapat Khoj di Samikhiya)

- ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਮੀਖਿਆ
Paramparagat Samikhiya
- ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਮੀਖਿਆ
Marxvadi Samikhiya
- ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਸਮੀਖਿਆ

Samaj-Sabhiyacharak te Lokdharai Samikhiya

- ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਪ੍ਰਵਚਨ-ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

Chihan Vigyanak te Parvachan-Vishleshan

Unit-III ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤਰ ਕਾਵਿ ਦੀ ਗਹਿਨ ਪੜ੍ਹਤ (Madhkali Punjabi Birtantak Kaav di Gehan Parhat

- ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਇਸ਼ਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
Qissa Kaav vich Ishq da Sankalp
- ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਸੰਸਥਾ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਤਿ ਨਾਬਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਵਚਨ
Qissa Kaav vich Sanstha-Parbandh prati Nabari da Parvachan
- ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਨਾਇਕ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
Bir Kaav vich Nayak da Sankalp
- ਬੀਰ ਕਾਵਿ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਮਿਥਿਹਾਸ ਦਾ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
Bir Kaav vich Itihas te Mithihas da Roopantaran

Unit-IV ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Viharak Adhiyan)

- ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤਰ ਕਾਵਿ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਦੋ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ
Practical Analysis of two Selected Texts of Madhkali Punjabi Birtantak Kaav

Suggested Readings:

- Amol, S.S, Puratan Punjabi Kaav Vikas, Lahore Book Shop, Ludhiana, 1963.
- Attar Singh (Dr.), Sahit Samvedna, Raghbir Rachna Parkashan, Amritsar, 1984.
- Bhatia, Harbhajan Singh, Sanvad Punar-Sanvad, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar, 2012.
- Brar, Boota Singh, Rajinder Singh, Punjabi Kissa-Kaav Parampara te Parvah, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar, 2015.
- Ghumman, Bikram Singh (ed.), Punjabi Kissa Kav: Sidhant Sarup te Vikas, Waris Shah Foundation, Amritsar, 1998.
- Ghumman, Bikram Singh, Qissa te Qissakar, Roohi Parkashan, Amritsar, 1994.
- Harbhajan Singh, Qissa Sansaar, National Book Trust, India, Delhi, 1972.
- Jaswinder Singh, Sabhiyachar ate Kissa Kav, Sedh Parkashan, Patiala, 1996.
- Kang, Amarjit Singh, Qissa Sansaar, Nanak Singh Pustakmala, Amritsar, 1985.
- Kang, Jaspal Kaur, Qissa Sanvad, Nanak Singh Pustakmala, Amritsar, 1985.
- Kang, Kulbir Singh, Punjabi Qissa Kaav da Itihas, Punjabi Academy, Delhi, 2005.
- Narang, Gopi Chand (Prof.), Sanrachnavad, Uttar-Sanrachnavad te Poorbi Kaav Shastra, (Punjabi trans Dr. Jagbir Singh) Sahitya Academy, New Delhi, 2002.
- Noor, Sutinder Singh, Punjabi Var-Kaav Itihas, Punjabi Academy, Delhi, 2005.
- Satinder Singh (Dr.) (ed.), Punjabi Kissa Kav de Badlade pripekh, Punjabi Academy, Delhi, 1991.
- Swarn Singh, Kissa-Kav vich Samaj te sabhiyachar, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar, 1986.

ਪੇਪਰ: C-4 (iv) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ

Paper C-4 (iv) Punjabi Lokdhara ate Sabhiyachar

Maximum Marks:100 (Written=80+ Internal Assessment=20)

Credits: 4

Objectives of the Course:

- To theorize the concepts of folklore and culture.
- To understand the social and cultural importance of Punjabi folk-literature, rituals and beliefs of Punjab region.
- To understand the history of Punjabi culture and its link with its geography and language.
- Students will explore the traces of Punjabi culture and also various challenges which Punjabi culture is facing in contemporary period.

Outcomes of the Course:

- Students will demonstrate the knowledge of the various Folk-traditions, customs and rituals of Punjab.
- They will be able to examine the diversity of customs and rituals of Punjab.
- Students will examine Punjab's folklore and culture theoretically and will explore the traces of Punjabi culture.
- They will be able to understand the problems occurring in Punjabi society and can try to find the appropriate ways to handle them.

Unit- I ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Lokdhara ate Sabhiyachar: Sidhantak Paripekh)

- ਲੋਕਧਾਰਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ
Lokdhara: Sidhantak Paripekh
- ਸਭਿਆਚਾਰ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ
Sabhiyachar: Sidhantak Paripekh
- ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ: ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਹ
Punjabi Lokdhara: Parampara te Pravah
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ: ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਹ
Punjabi Sabhiyachar: Prampara te Pravah

Unit- II ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ (Punjabi Lokdhara ate Sabhiyachar Bare Prapat Samikhya)

- ਇਸਾਈ ਮਿਸ਼ਨਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਖੋਜ-ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ
Isai Mishanarian duara kite Khoj-Karajian da Sarvekhan
- ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਕਲਨ ਤੇ ਸੰਪਾਦਨ

Punjabi Lok Sahit da Sankalan te Sampadan

- ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ

Punjabi Lokdhara bare Prapat Samikhya ate Khoj Karaj

- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ਕਾਰਜ

Punjabi Sabhiyachar Bare Prapat Samikhya ate Khoj Karaj

Unit- III ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਗਹਿਨ ਪੜ੍ਹਤ (Punjabi Lokdhara te Sabhiyachar di Gehan Parhat)

- ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਮੀਡੀਆ: ਅੰਤਰ ਸੰਬੰਧ

Punjabi Lokdhara te Media: Antar Sambandh

- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਪ-ਸਭਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਲੱਖਣਤਾਵਾਂ

Punjab de Up-Sabhiyacharan dian Vilakhantavan

- ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਪੂਲਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੰਨਰੀਆਂ

Punjabi Popular Sabhiyachar dian Parmukh Vangiyam

- ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਦੇ ਪਾਰ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਾਸਾਰ

Punjabi Diaspora de Paar-Sabhiyacharak te Bahu-Sabhiyacharak Pasar

Unit -IV ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Viharak Adhiyan)

- ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਦੇ ਟੈਕਸਚੁਅਲ/ਆਡੀਊ-ਵਿਜੂਅਲ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ

Punjabi Lokdhara ate Sabhiyachar naal Sambandhat Do Textual/Audio-Visual Pathan da Viharak Adhiyan

SUGGESTED READINGS:

- Arshi Gurcharan Singh, Sabhiyacharr Vigyan ate Punjabi Sabhiyacharr, National Book Trust, New Delhi. 2009.
- Bakrer, Chris, Cultural Studies: Theory and Practice, Sage Publications, New Delhi, 2000.
- Bedi, Sohinder Singh Wanjara, Punjab di Lokdhara, NBT, New Delhi, 2017.
- During, Simon (ed.), The Cultural studies Reader, Routhledge, London and New York, 2012.
- Frank Gurbax Singh, Sabhiyacharr ate Punjabi Sabhiyacharr, Waris Shah Foundation, Amritsar, 2017.
- Gurjeet Singh, Sabhiyacharr da Phalsfa, Punjabi University, Patiala. 2009.
- Jasvinder Singh, Punjabi Sabhiyacharr: Pachaan Chinn, Gracious Books, Patiala, 2014.
- Khaira Bhupinder Singh, Lokdhara, Bhasha ate Sabhiyacharr, Pepsu Book Shop, Patiala, 2004.
- Thind, Karnail Singh, Lokyan ate Madhkalin Punjabi Sahit, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar, 1973.
- -----, Punjab da Lok Virsa, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2016.

ਕੋਰਸ C-4 (v) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ

Course- C-4 (v) Adhunik Punjabi Kavita

Maximum Marks: 100 (Written=80 + Internal Assessment=20)

Credits: 4

Objectives of the Course:

- To theorize and conceptualize poetry as a literary genre.
- To understand philosophical and ideological background of Punjabi poetry.
- To go through the available literary criticism on the subject.
- To identify different trends emerged/emerging in modern Punjabi poetry.
- To learn practical analysis of the given literary texts.

Outcomes of the Course:

- Students will understand the theoretical and philosophical debate about modern Punjabi poetry.
- It will broaden their vocabulary and develop an appreciation of language and its connotations and denotations.
- Students will learn to evaluate various poems while going through the available literary criticism on the subject.
- Students will learn to do practical analysis of poetry with the help of different approaches.

Unit-I: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Adhunik Punjabi Kavita: Sidhantak Paripekh)

- ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੂਪ: ਪੱਛਮੀ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਪਰਿਪੇਪ
Kavita da Vidhagat Saroop: Pachhmi te Bharti Paripekh
- ਕਾਵਿ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ: ਕਾਵਿ-ਅਨੁਭਵ, ਕਾਵਿ-ਬਿੰਬ ਤੇ ਕਾਵਿ ਭਾਸ਼ਾ
Kaav Sirjan Parikariya: Kaav Anubhav, Kaav Bimb te Kaav Bhasha
- ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ ਤੇ ਕਵਿਤਾ: ਅੰਤਰ ਸੰਵਾਦ
Adhunik Samvedna, Adhunktavad te Kavita: Antar Samvad
- ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾਵਾਂ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਪਰਿਪੇਖ
Adhunik Kaav-Dharavan: Sidhantak te Darshnik Paripekh

Unit:1: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ (Adhunik Punjabi Kavita bare Prapat Samikhya)

- ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਮੀਖਿਆ
Paramparagat Samikhya
- ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਮੀਖਿਆ
Marxvadi Samikhya
- ਰੂਪਵਾਦੀ ਤੇ ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮੀਖਿਆ
Roopvadi te Chihan Vigyanak Samikhya
- ਉਤਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ
Uttar Drishtian de Nukte ton Prapat Samikhya

Unit-III: ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਗਹਿਨ ਪੜ੍ਹਤ (Adhunik Punjabi Kavita di Gehan Parhat)

- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਾਵਿ-ਸ਼ਾਸਤਰ
Adhunik Punjabi Kavita da Kaav-Shastar
- ਪਰਵਾਸੀ/ਡਾਇਸਪੋਰਿਕ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਾਵਿ-ਪ੍ਰਵਚਨ
Parvasi/Diasporic Kavita da Kaav-Parvachan
- ਹਾਸੀਆਗਤ ਕਾਵਿ-ਸੁਰਾਂ: ਦਲਿਤ ਤੇ ਨਾਰੀ ਕਾਵਿ
Hashiyagat Kaav-Suran: Dalit te Nari Kaav
- ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ
Vishavikaran te Samkali Punjabi Kavita

Unit-IV: ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Viharak Adhiyan)

- ਦੋ ਚੋਣਵੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ

Practical Analysis of Two Selected Texts of Punjabi Poetry

Suggested Readings:

1. Grewal, Amarjeet, Mohabat di Rajneeti, Chetna Parkashan, Ludhiana 2012.
2. Guriqbal Singh, Adhunik Punjabi Kavita: Vihar te Vivechan, Chetna Parkashan, Ludhiana, 2007.
3. Jaswinder Sungh, Navin Punjabi Kavita: Pachhan-Chin, Chetna Parkashan, Ludhiana, 2003.
4. Karamjit Singh, Adhunik Punjabi Kaav-dharaavan de Vichardharai Adhaar, Guru Nanak Dev University, Amritsar, 1982.
5. Noor, Satinder Singh, Mohan Singh da Kaav Jagat, Aarsee Publishers, Delhi, 1997.
6. _____, Kavita di Bhumika, Shilalekh Books, Delhi, 2002.
7. Sukhdev Singh, Punjabi Kavita: Punnar Samvad, Lokgeet Parkashan, Chandigarh, 1999.
8. Taskeen, Satta da Parvachan, chetna Parkashan, Ludhiana, 2007.
9. Vanita (Dr.), Kavita dian Partan, Chetna Parkashan, Ludhiana, 2010.
10. Yograj, Navin Punjabi Shairy: Samkali Sandarbh, Chetna Parkashan, Ludhiana, 2006.

ਕੋਰਸ C-4 (vi) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ

Course C-5 (vi) Adhunik Punjabi Galap

Maximum Marks: 100 (Written=80 + Internal Assessment=20)

Credits: 4

Objectives of the Course:

- To theorize and conceptualize Novel and Short Story as a literary genre.
- To understand philosophical and ideological background of Punjabi fiction.
- To go through the available literary criticism on the subject.
- To identify different trends emerged/emerging in Punjabi fiction.
- To do practical analysis of several literary texts of Punjabi fiction.

Outcomes of the Course:

- Students will understand the theoretical and philosophical debate about fiction.
- It will broaden their vocabulary and develop an appreciation of language and its connotations and denotations.
- Students will learn to evaluate several texts while going through the available criticism on the subject.
- Students will learn to do practical analysis of literary texts with the help of different approaches.

Unit-1 ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Adhunik Punjabi Galap: Sidhantak Paripekh)

- ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ
Birtant te Birtant Shastar
- ਨਾਵਲ ਤੇ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੂਪ
Novel te Kahani: Vidhagat Saroop
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਪਰੰਪਰਾ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Novel Parampara: Nikas te Vikas
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਪਰੰਪਰਾ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Kahani Parampara: Nikas te Vikas

Unit-II ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ (Adhunik Punjabi Galap bare Prapat Samikhiya)

- ਥੀਮ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ
Theme Vigyanak Adhiyan
- ਮਨੋ-ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਤਮਕ ਸਮੀਖਿਆ
Mano-Vishleshnatmak Samikhiya
- ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਤੇ ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮੀਖਿਆ
Birtant Shastri te Chihann Vigyanak Samikhiya
- ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਲੇਕਧਾਰਾਈ ਸਮੀਖਿਆ

Unit-III ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਦੀ ਗਹਿਨ ਪੜ੍ਹਤ (Adhunik Punjabi Galap di Gehan Parhat)

- ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ: ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਪਰੰਪਰਾ
Punjabi Galap: Yatharathvadi Parampara
- ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ :ਉੱਤਰ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਪਰੰਪਰਾ
Punjabi Galap: Uttar Yatharathvadi Parampara
- ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਗਲਪ (ਸੰਤਾਲੀ ਅਤੇ ਚੁਰਾਸੀ)
Punjab Sankat naal Sambandhat Galap (Santali ate Churasi)
- ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਵਿਚ ਨਾਰੀ, ਦਲਿਤ, ਕਿਸਾਨੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ
Punjabi Galap vich Nari, Dalit, Kisani ate Parvasi Jeevan di Peshkari

Unit-IV ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Viharak Adhiyan)

- ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਦੇ ਦੋ ਚੋਣਵੇਂ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
Practical Analysis of Two Selected Texts of Punjabi fiction

Suggested Readings:

- Arshi, Gurcharan Singh (ed.), Punjabi Sahit Da Vichardharai Paripekh, Punjabi Academy, Delhi, 1989.
- Attar Singh, Darishtikon, Lahore Book Shop, Ludhiana, 1963.
- Dhaliwal, Baldav Singh, Punjabi Kahani da Itihas, Punjabi Academy Delhi, 2017.
- Dhanwant Kaur, Punjabi Kahani Shastar, Chetna Parkashan, Ludhiana, 2003.
- Frank, G.S., Nikki Kahani ate Punjabi Nikki Kahani, Punjabi Writers Cooperative Society Ltd., Ludhiana, 1988.
- Harbhajan Singh, Adhiyan Te Adhiyapan, Arsee Publishers, Delhi 1990.
- Kohli, Mohinder Pal, The Influence of West on Punjabi Literature, Lyall Book Depot, Ludhiana, 1992.
- Krantipal, Punjabi Kahani: Ik Samvad, National Book Shop, Delhi, 2002.
- Sandhu, Gurpal Singh, Punjabi Noval da Itihas, Punjabi Academy, Delhi, 2005.
- Sandhu, Wariam Singh, Punjabi Kahani Alochana: Roop Te Rujhan, Punjabi Sahit Academy, Chandigarh, 1995.
- Thind, Sukpal Singh (Dr.), Punjabi Galap de Aar-Paar Panj-Aab Parkashan, Jalandhar, 2012.

ਕੋਰਸ C-4 (vii) ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ

Course C-4 (vii) Punjabi Natak

Maximum Marks: 100 (Written Examination =80+Internal Assessment=20) Credits: 4

Objectives of the Course

- To theorize and conceptualize Drama as a literary genre.
- To understand philosophical and ideological background of Punjabi Drama.
- To go through the available literary criticism on the subject.
- To identify different trends emerged/emerging in Punjabi Drama.
- To be able to evaluate literary texts of Punjabi Drama.

Outcomes of the Course

- Students will understand the theoretical and philosophical debate about Drama.
- It will broaden their vocabulary and develop an appreciation of language and its connotations and denotations.
- Students will learn to evaluate several texts while going through the available literary criticism on the subject.
- Students will learn to do practical analysis of Drama through various approaches.

Unit- I ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Punjabi Natak da Sidhantak Paripekh)

- ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ: ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਨਾਟਕ, ਲੋਕ-ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ
Bharti Parampara: Sanskrit Natak, Lok-Naat Parampara
- ਪੱਛਮੀ ਪਰੰਪਰਾ: ਯੂਨਾਨੀ ਨਾਟ ਸੈਲੀ, ਸ਼ੇਕਸਪੀਰੀਅਨ ਨਾਟ ਸੈਲੀ, ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਨਾਟ ਸੈਲੀ,
ਐਪਿਕ ਨਾਟ ਸੈਲੀ, ਐਬਸਰਡ ਨਾਟ ਸੈਲੀ, ਹੰਗਾਮੀ ਨਾਟ ਸੈਲੀ
Pachhami Parampara: Yunani Naat Shelly, Shakespearian Naat Shelly,
Yatharthvadi Naat Shelly, Epic Naat Shelly, Absurd Naat Shelly, Hungami Naat
Shelly
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਨਾਟ ਵੰਨਗੀਆਂ: ਨਾਟਕ, ਇਕਾਂਗੀ, ਲੁਧੂ ਨਾਟਕ, ਨੁੱਕੜ ਨਾਟਕ, ਆਵਾਜ਼
ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਨਾਟਕ, ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਨਾਟਕ
Punjabi Naat Parampara te Naat Vangian: Natak, Ikangi, Lagu Natak, Nukarh
Natak, Awaaz ate Roshni Natak, Multimedia Naatak
- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤੇ ਰੰਗਮੰਚ: ਦਸ਼ਾ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ
Punjabi Natak te Rangmarch: Dasha te Chunautiyan

Unit- II ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੋਜ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ (Punjabi Natak Sambandhi Prapat Khoj di Samikhya)

- ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਮੀਖਿਆ
Prampragat Samikhiya
- ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਅਤੇ ਮਨੋ-ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਸਮੀਖਿਆ
Marxvadi ate Mano-Vishleshanatmak Samikhiya

- ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮੀਖਿਆ
Chihan Vigyanak ate Shelly Vigyanik Samikhiya
- ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਸਮੀਖਿਆ
Samaj-Sabhiyacharak te Lokdharai Samikhiya

Unit- III ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੀ ਗਹਿਨ ਪੜ੍ਹਤ (Punjabi Natak di Gehan Parhat)

- ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ: ਸਮਾਜਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਿਛੇਕੜ (ਨੋਰਾ ਰਿਚਰਡਸ ਤੇ ਪਾਰਸੀ ਥੀਏਟਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ)
Adhunik Punjabi Natak: Samajik Sabhiyacharak Pichhokarh (Nora Richards te Parsi Theatre Companian de Vishesh Sandarbh vich)
- ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟ ਪਰੰਪਰਾ
Yatharathvadi Punjabi Naat Parampara
- ਇਪਟਾ ਲਹਿਰ, ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨਾਟਕ, ਨੁੱਕੜ/ਪੇਂਡੂ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ
IPTA Lehar, Shatabadi Natak, Nukkarh/Pendu Rangmarch da Yogdaan
- ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਮੀਡੀਆ (ਰੇਡੀਓ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਨੇਮਾ), ਸਕ੍ਰਿਪਟ ਲੇਖਣ, ਫਿਲਮਾਂਕਣ, ਰੰਗਮੰਚ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਰੁਝਾਨ
Natak ate Adhunik Media (Radio, Television ate Cinema), Script Lekhan, Filmankan, Rangmarch Taqnikan de Badalde Rujhan

Unit- IV ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Viharak Adhiyan)

- ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦੇ ਦੋ ਚੇਣਵੇਂ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
Practical Analysis of Two Selected Texts of Punjabi Drama

Suggested Readings

- Arshi, Gurcharan Singh (ed.), Punjabi Sabhiyachar ate Rangmarch, Punjabi Academy, Delhi, 1987.
- Behl, Navnindra, Nataki Sahit, Punjabi University, Patiala, 2001.
- ..... Rangmarch ate Television Natak, Punjabi Academy, Delhi, 1989.
- Dheer, Kuldip Singh, Natak, Stage te Darshan, Punjabi University, Patiala, 2000.
- Kazak, Kirpal, Lok Dharmi Rangmarch: Sidhant te Vihar, Chetna Prakashan, 2015.
- Naresh, (Dr.), Ikangi Kala, Punjab State University Text Book Board, Chandigarh, 1978.
- Phull, Gurdial Singh, Punjabi Natak: Saroop Sidhant te Vikas, Punjabi University, Patiala, 2011.
- -----, Punjabi Ikangi: Saroop Sidhant te Vikas, Punjabi University, Patiala, 1990.
- Rawail Singh, Punjab di Lok-Naat Parampara te Punjabi Natak, Shilalekh, Delhi, 2001.
- Uppal Kamlesh: Punjabi Natak te Rangmarch, Punjabi University, Patiala, 2004.
- -----, T. V. te Punjabi Rangmarch: Bahupakhi Adhiyan, Punjabi University, Patiala, 2002.
- Verma, Satish Kumar, Punjabi Naatak da itihas, Punjabi Academy, Delhi, 2020.

Magzines/Journal

- Khoj Patrika, Natak Vishesh Ank, Punjabi University Patiala.
- Khoj Patrika, Naat Sahilian Vishesh Ank, Punjabi University Patiala.

ਕੋਰਸ C-4 (viii) ਅਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ
Course C-4 (viii) Adhunik Punjabi Vartak

Maximum Marks: 100 (Written=80 + Internal Assessment=20)

Credits: 4

Course Objectives:

- To theorize and conceptualize different genres of Punjabi prose.
- To understand philosophical and ideological background of Punjabi prose.
- To go through the available literary criticism on the subject.
- To identify different trends emerged/emerging in Punjabi prose.
- To learn practical analysis of literary texts of Punjabi prose.

Course Learning Outcomes:

- Students will understand the theoretical and philosophical debate available on Punjabi prose.
- It will broaden their vocabulary and develop aptitude for appreciation of language and its connotations and denotations.
- Students will learn to evaluate literary texts going through the available criticism on the subject.
- Students will learn to do practical analysis of literary texts with the help of different approaches, and it develops their writing skill also.

Unit-I ਅਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Adhunik Punjabi Vartak: Sidhantak Paripekh)

- ਅਧੁਨਿਕ ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੇ ਵਾਰਤਕ: ਅੰਤਰ ਸਰੋਕਾਰ
Adhunik Samvedna te Vartak: Antar Sarokar
- ਅਧੁਨਿਕ ਵਾਰਤਕ-ਰੂਪਾਕਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੂਪ
Adhunik Vartak-Roopakaran da Vidhagat Saroop
- ਅਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਪਰੰਪਰਾ-1 (ਨਿਬੰਧ, ਸਫਰਨਾਮਾ, ਸੰਸਮਰਨ ਤੇ ਡਾਇਰੀ)
Adhunik Punjabi Vartak Parampara-1 (Nibandh, Safarnama, Sansmaran te Diary)
- ਅਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਪਰੰਪਰਾ-2 (ਜੀਵਨੀ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ)
Adhunik Punjabi Vartak Parampara-2 (Jeevani, Swai-Jeevni te Rekha Chittar)

Unit-II ਅਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ (Adhunik Punjabi Vartak bare Prapat Samikhiya)

- ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਮੀਖਿਆ
Prampragat Samikhiya
- ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਮੀਖਿਆ
Marxvadi Samikhiya
- ਮਨੋ-ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਸਮੀਖਿਆ
Mano-Vishleshanatmak Samikhiya
- ਸੈਲੀ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ

Shelly-Vigyanak Adhiyan

Unit-III ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀ ਗਹਿਨ ਪੜਤ (Adhunik Punjabi Vartak di Gehan

Parhat)

- ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਵਿਚ ਪਛਾਣ ਦੀ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ
Punjabi Swai-Jeevni vich Pachhan di Nirankari
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਨਿਬੰਧ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਿਰਜਨਕਾਰੀ
Punjabi Sahitik Nibandh di Bhashai Sirjankari
- ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਖਾ-ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਪੱਖ
Punjabi Rekha-Chitar da Manovishleshnatmak Pakh
ਪੰਜਾਬੀ ਸਫਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਘਾੜਤ
- Punjabi Safarnama vich Parvasi Jeevan di Gharhat

ਯੂਨਿਟ-IV ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Viharak Adhiyan)

- ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ
Practical Analysis of Two Selected Texts of Punjabi Prose

Suggested Readings:

- Avinash Kaur, Punjabi Rekha Chitar: Saroop te Saar, Punjabi University, Patiala.
- Brar, Rajinder Pal Singh, Adhunik Punjabi Sahit Roopakar: Sidhant te Roopantran, Punjabi University, Patiala, 2011.
- Dil, Balbir Singh, Punjabi Nibandh: Saroop, Sidhant te Vikas, Punjabi University, Patiala, 1991.
- Gurcharan Singh, Madhkali Path te Vartmaan Parsang, Arsee Publishers, Delhi, 1993.
- Halliday, M.A.K., The Linguistics Study of Literary Text, Essays on the Language of Literature, Ed. By S. Chatman, S. R. Levin, Boston, Houghton, Mifflon, 1967.
- Harbhajan Singh, Paargami, Navchetan Publishers, Amritsar, 1974.
- Manjit Singh, Darishti-Bindu, Prince Sahit Parkashan, Delhi, 1985.
- ..... Sahit-Sanrachna: System ate Parvachan, Arsee Publishers, Delhi, 2003.
- Satinder Singh, Adhunik Punjabi Vartak da Itihas, Punjabi Academy, Delhi, 2005.
- Sekhon, Rajinder Singh, Shelly Vigyan: Itihas, Sidhant te Vihar, Deepak Publishers, Jalandhar, 2010.
- Sheetal, Jeet Singh, Vartak te Vartak Shelly, Punjab State University Text Book Board, Chandigarh, 1986.
- Singal, Dharam Pal, Punjabi Jivani: Saroop, Sidhant te Vikas, Punjabi University, Patiala 1987.

Magazines/Journals

- Khoj Patrika, Adhunik Vartak Ank 22, Punjabi University, Patiala.

ਕੋਰਸ C-4 (ix) ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ
Course C-4 (ix) Bhasha Vigyan ate Punjabi Bhasha

Maximum Marks: 100 (Written=80 + Internal Assessment=20)

Credits: 4

Course Objectives:

1. The course will expose students to a research enterprise which seeks to discover how a person's linguistic capacity develops.
2. Students have a fundamental understanding of the Indian and Western Linguistic traditions.
3. They will develop a fundamental understanding of the history of Punjabi language and Gurmukhi Lipi.
4. They will understand and use methods of logical analysis in analyzing the data from a wide variety of linguistic regions.

Course Learning Outcomes:

1. The students will have in-depth knowledge of language development and meaning process.
2. They will have advanced knowledge about various schools of linguistics.
3. They will gain knowledge of linguistic theory and research methods in general and corpus approaches in particular.
4. They will understand Punjabi phonology, Morphology and Syntax structure of Punjabi language.

Unit I: ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Bhasha Vigyan ate Punjabi Bhasha: Sidhantak Paripekh)

- Bhasha: Sidhantak Paripekh**
- ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਇਤਿਹਾਸ, ਮਾਈਕਰੋ ਖੇਤਰ (ਵਰਨਾਤਮਕ), ਮੈਕਰੋ ਖੇਤਰ (ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸਾਸਨੀ)
Bhasha Vigyan: Itihas, Micro khetar (Descriptive) ate Macro khetar (Interdisciplinary)
  - ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੂਲ (ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਸੰਚਨਾਤਮਕ, ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਅਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰੀ)
Bhasha Vigyan: Pramukh School (Sanskrit, Sanrachnatmak, Prakarji ate Roopantri)
  - ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਫਿਲਾਸਫੀ ਨਾਲ ਅੰਤਰ- ਸੰਵਾਦ
Bhasha Vigyan: Sabhiyachar Sahit ate Philosophy naal Antar-samvad
  - ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Bhasha Vigyan: Nikas te Vikas

Unit II: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ (Punjabi Bhasha Bare Parapat Samikhya)

- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ
Punjabi Bhasha ate Gurmukhi lipi di Itihaskari bare Prapat Samikhya
- ਪੰਜਾਬੀ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ
Punjabi Upbhashavan bare parapat Samikhya
- ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਵਿਉੰਤ, ਰੂਪ ਵਿਉੰਤ, ਵਾਕ ਵਿਉੰਤ ਅਤੇ ਅਰਥ ਵਿਉੰਤ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ
Punjabi Dhuni Viont, Roop Viont, Vaak Viont ate Arth Viont bare Prapat

Samikhiya

- ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨ, ਸੈਲੀ ਵਿਗਿਆਨ, ਸਮਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ

Chihan Vigiyan, Shelly Vigiyan, Samaj Bhasha Vigiyan, Arth Vigiyan ate Computer Bhasha Vigiyan bare Prapat Samikhya

Unit III: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਗਹਿਨ ਸੰਰਚਨਾ (Punjabi Bhasha te Sahit di Gehan

Sanrachna)

- ਮਾਈਕਰੋ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ : ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗਹਿਨ ਸੰਰਚਨਾ
Micro Bhasha Vigiyan: Punjabi Bhasha di Gehan Sanrachna
- ਮੈਕਰੋ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਗਹਿਨ ਸੰਰਚਨਾ
Macro Bhasha Vigiyan: Punjabi Bhasha di Gehan Sanrachna
- ਮਾਈਕਰੋ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਗਹਿਨ ਸੰਰਚਨਾ
Micro Bhasha Vigiyan: Punjabi Sahit di Gihan Sanrachna
- ਮੈਕਰੋ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ: ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਗਹਿਨ ਸੰਰਚਨਾ
Macro Bhasha Vigiyan: Punjabi Sahit di Gihan Sanrachna

Unit IV: ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Viharak Adhiyan)

- ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨੁਕਤੇ ਤੋਂ ਪੁਸਤਕ ਪੜਚੇਲ/ ਸਮਗਰੀ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ
Book review/content collection from linguistic point of view

Suggested Readings:

- Bloomfield, L. Language, Holt, Rinehard Winston, New York, 1933.
- Brar, Boota Singh, Bhasha Vigiyan: Siddhant ate Vihar, Lahore Book Shop, Ludhiana, 2014.
- ..... Punjabi Vyakaran: Sidhant ate Vihar, Chetna Parkashan, Ludhiana, 2008.
- ..... Punjabi Bhasha Sarot ate Saroop, Waris Shah Foundation, Amritser, 2004.
- Chomsky, N., Aspect of the Theory of Syntax, Mass: MIT Press, 1965.
- Duni Chand, Punjabi Bhasha da Vyakaran, Punjab University, Chandigarh, 1964.
- Gill, G.S. & Gleason, H.A, A Reference Grammar of Punjabi, Punjabi University, Patiala, 1975.
- Harkirat Singh, Bhasha Te Bhasha Vigiyan, Lahore Book Shop, Ludhiana, 1983.
- Kapoor, Kapil, Dimensions of Panini Grammar-The Indian Grammatical System-, D.K. Printworld (P) Ltd, New Delhi, 2005, (2010 2nd Ed).
- Lyons, John, Introduction to Theoretical Linguistics, Cambridge, 1971.
- Prem Parkash Singh, Sidhantak Bhasha Vigiyan, Madan Publication, Patiala, 1997.
- Saussure, F.D, Course in General Linguistics, Fontana/Collins, 1959.
- Sangha, Sukhwinder Singh, Punjabi Bhasha Vigiyan, Punjabi Bhasha Academy, Jalandhar, 1997.
- Tivari, Bholanath, Bhasha Vigiyan, Kitab Mahal, 22-A, Sarojini Naydu Marg, Ilahbad, 2004. (Hindi)

ਕੋਰਸ C-4 (x) ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸਿਨੇਮਾ
Course C-4 (x) Punjabi Media te Cinema

Maximum Marks: 100 (Written=80 + Internal Assessment=20)

Credits: 4

Learning Objectives:

- To demonstrate a general knowledge of the history of Punjabi media including major events and movements.
- To understand the key concepts and debates underlying theories of media studies.
- To understand the key concepts and debates underlying theories of film studies.
- To engage with multiple cultural perspectives of films and its impact on the society.
- To educate the students about social and political concerns of Punjabi society reflected through Punjabi media and cinema.

Learning Outcomes:

- Students can effectively use communication strategies, i.e., identify a subject, organize ideas, hypothesize, argue a point of view, and formulate a thesis, supported by evidence.
- Students are able to identify, analyze and evaluate the aesthetic qualities of cinema.
- They will demonstrate an overall knowledge of media and film culture and the role of cultural knowledge in its diversity.
- They will be able to recognize the varieties and potentialities of different forms of film media, e.g., narrative, documentary, experimental, commercial, etc.
- Students will demonstrate the ability to clarify or critique film texts, distinguish fact from opinion, compare and contrast ideas, clarify issues, make interdisciplinary connections, compare perspectives, exercise fair-mindedness, and think independently.

Unit I: ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਫਿਲਮ ਅਧਿਐਨ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (Media te Film Adhiyan: Sidhantak Paripekh)

- ਮੀਡੀਆ ਅਧਿਐਨ: ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ
Media Adhiyan: Sidhantak Pakh
- ਫਿਲਮ ਅਧਿਐਨ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ
Film Adhiyan: Sidhantak Pakh
- ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ: ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ
Punjabi Media: Virsa te Vartman
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ: ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ
Punjabi Cinema: Virsa te Vartman

Unit II: ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਸਿਨੇਮਾ ਅਧਿਐਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ (Punjabi Media ate Cinema)

Adhiyan bare Prapat Samikhiya)

- ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ
Print Media bare Prapat Samikhiya

- ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ
Electronic Media bare Prapat Samikhiya
- ਫੀਚਰ ਫਿਲਮਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ
Feature Film bare Prapat Samikhiya
- ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ, ਲਾਘੂ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਵੰਨਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮੀਖਿਆ
Documentary, Laghu Film ate Hor Vangiyian bare parapat Samikhiya

Unit III: ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਸਿਨੇਮਾ ਦੀ ਗਹਿਨ ਪੜ੍ਹਤ (Punjabi Media te Cinema di Gehan Parhat)

- ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਖੋਜ ਰਸਾਲੇ: ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪੜ੍ਹਤ
Sahitik ate Khoj Rasale: Alochnatmak Parhat)
- ਪੰਜਾਬੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟਜ਼ ਤੇ ਚੈਨਲ: ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪੜ੍ਹਤ
Punjabi Websites te Channels: Alochnatmak parhat
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਵਿਚ ਨਾਰੀ, ਦਲਿਤ, ਕਿਸਾਨ ਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ
Punjabi Cinema vich Nari, Dalit, Kisan te Hor Dhiran di peshkari
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ
Punjabi Cinema vich Desh Vand te Punjab Sankat di Peshkari

Unit IV: ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ (Viharak Adhiyan)

- ਕਿਸੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰਸਾਲੇ ਦਾ ਰੀਵਿਊ
Kise Sahitik Rasale da Review
- ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ/ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਦਾ ਰੀਵਿਊ
Kise Film/Documentary da Review

Suggested Readings

- Bhullar, Harmeet Kaur (Dr.). E-Lokdhara, Unistar Books, Chandigarh, 2015.
- Gautam, Roop Chand, Electronic Media ke Sidhant. Sh. Navraj Parkashan, Delhi, 2003.
- Giani, Bhajan Singh, (ed.), Punjabi Patarkari Vichar Parvah, Punjabi Academy, Delhi, 1987.
- Jaspal Kaur (Dr.), Anuvad ate Maukhik Anuvad Kala, Manpreet Parkashan, Delhi, 2014.
- Jell, Nemes (ed.), Introductions to Film Studies, Routledge, London and New York, 2012.
- Kalia, Sanjiv (Dr.), (ed.), Cinema ate Samajik Tabdeeli. Zohra publication, Patiala, 2012.
- Kanwar, Narayan, Lekhak ka Cinema. Rajkamal Parkshan, Delhi, 2017.
- Karucaher, S, Theory of Films. Princeton University Press, Princeton, 1997.
- Khare, Vishnu, Cinema se Samvad. Parveen Parkshan, Delhi, 2009.
- Monaco, J, How to Read a Film, Oxford University Press, 2009.
- Rawail Singh (Dr.), Media: Viharak Adhiyan, Gracious, Patiala, 2017.
- Waraich, Amarjit Singh, Hun Tusi Khabran Suno, Punjabi University, Patiala, 2010.